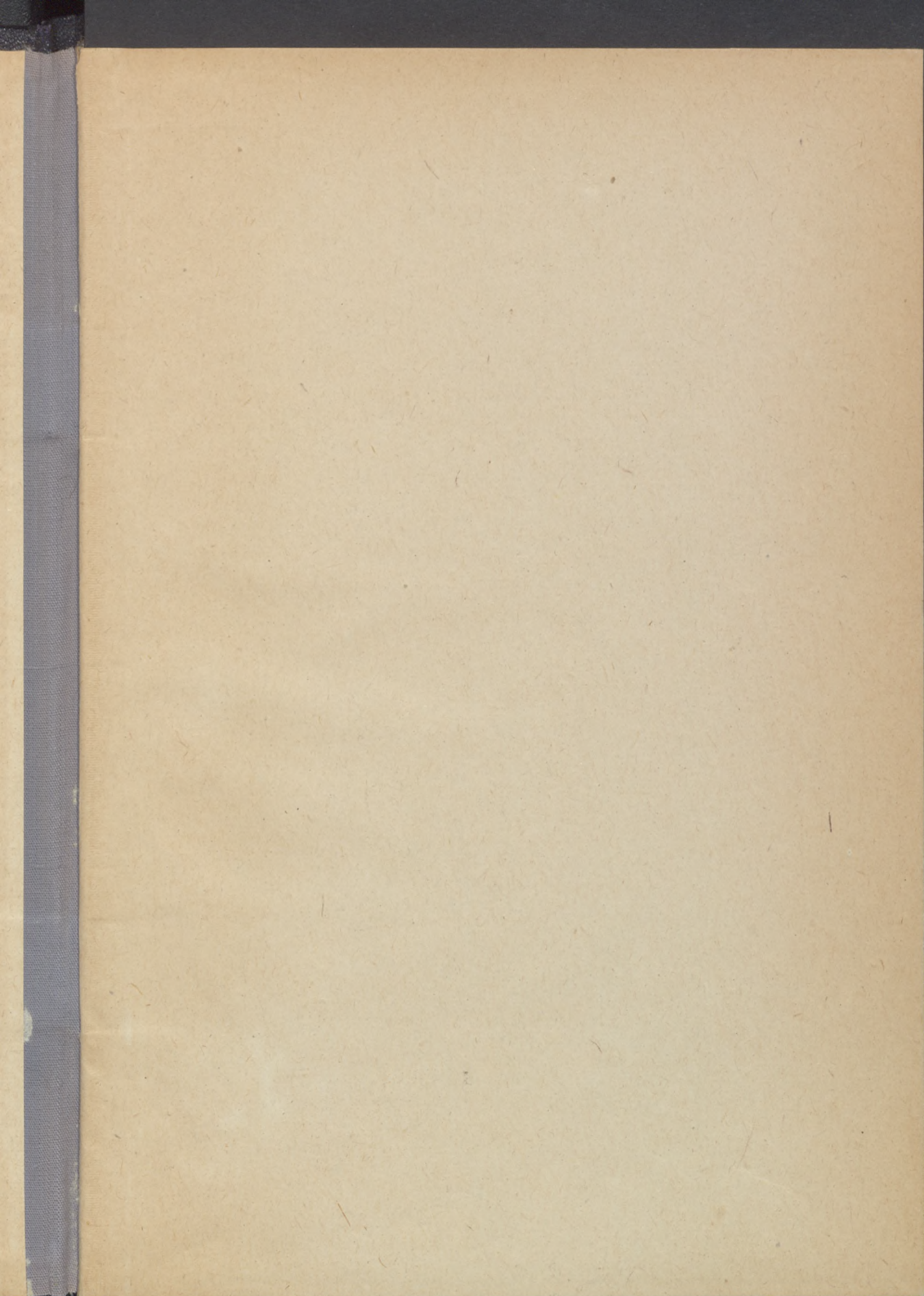

62.198

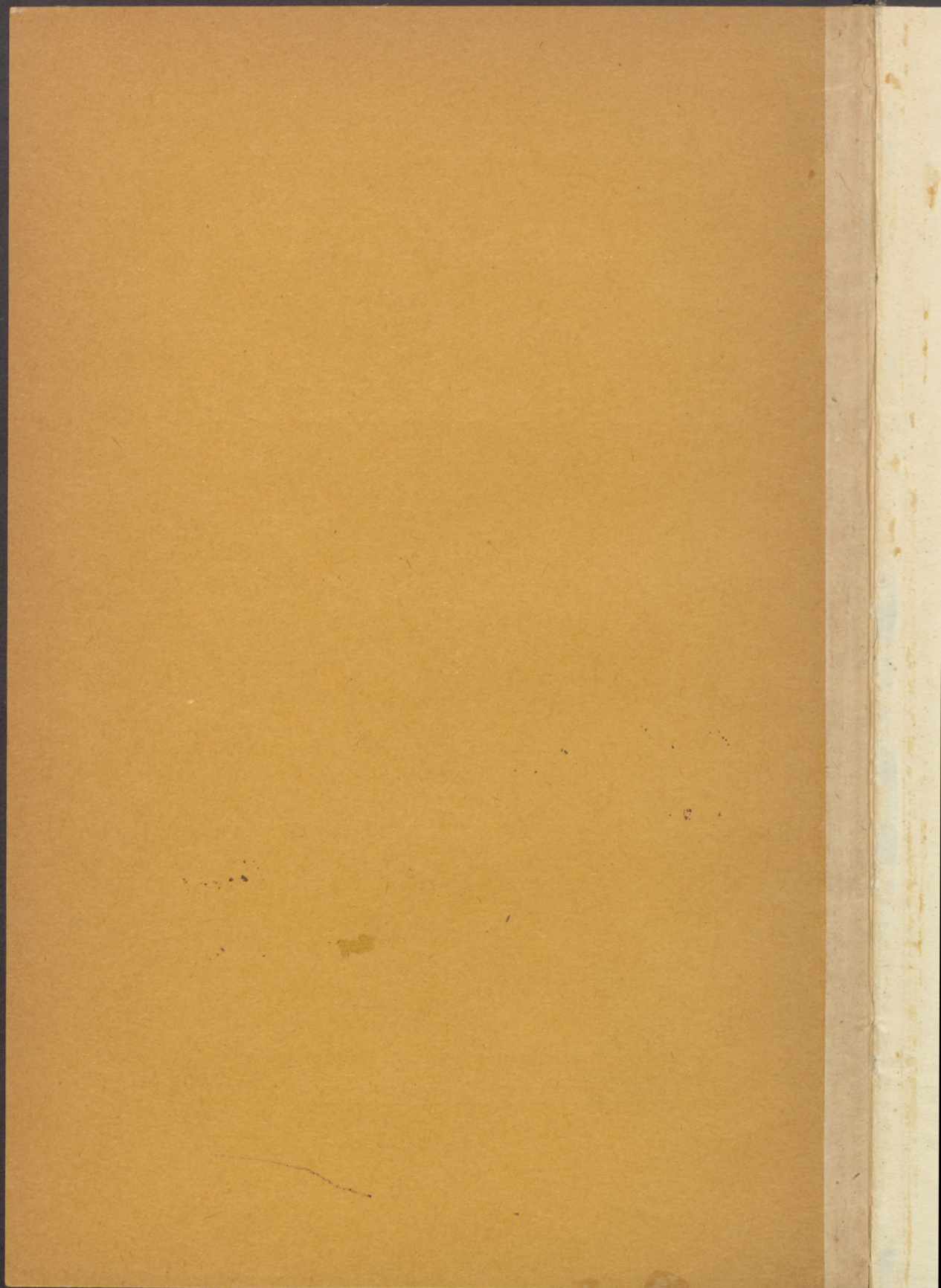
62.198

TÖRÖK SOPHIE
ASSZONY
A
KAROSSZÉKBEN

VERSEK

A NYUGAT FOLYÓIRAT KIADÁSA
BUDAPEST
1929

EBBŐL A KÖNYVBŐL KÉSZULT
A KÖNYVKERESKEDŐI FORGALOMBA KERULT
PÉLDÁNYOKON KIVÜL
50 SZÁMOZOTT PÉLDÁNY
MERITETT PAPIRON
A FAMETSZETU DÍSZEKET
KOZMA LAJOS RAJZOLTA
NYOMTATTA A HUNGÁRIA KÖNYVNYOMDA
1929 ESZTENDŐBEN

TÖRÖK SOPHIE

ASSZONY
A KAROSSZÉKBEN

VERSEK

A NYUGAT FOLYÓIRAT KIADÁSA
BUDAPEST

1929

P.O. Y. B. mag.

62198

4673

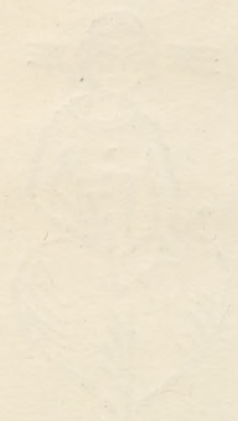
M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA	
I. Nv. st. Növényeknapló	
192 g	ev. 448 sz.

MIHÁLYNAK
HÁLÁVAL
ÉS SZERETETTEL

I.

Hogy ver a szívem: monoton ritmusban buggyanva
Egyet-egyet.

Mint sikos esőcsepp, bádogra koppanó: úgy ver ver ver.
És telnek percek, órák, — napok és évek eltelnek,
Egyhangu dobolással kis szívdobok felelnek:
Mint végtelen füzér lepergő gyöngyei — a szívem úgy
Ver ver ver.

Jaj hát mi lenne, ha egyszer elunná hallgatni saját dobolását?
Hogyha elunná hogy örökkön nyiló s ujracsukódó ököl legyen
S véres tenyéren riadt patakok futkosásában tellenék kedve?
Tán nevetnék éppen, párolgó csészét ivben emelve,
Vagy utcán járnék, sietős lábbal ujongó célok felé...
És szívem hirtelen elunná hallgatni e döbbent zakatolást!
A csendet szomjazná, jaj a csendet, halálos csendességet
S némára fagyva dermedten figyelné: az örök perc hogy
Ver ver ver.

II.

Lárma kell nekem! Tánc, zene, lihegő ritmusok tobzódó zaja.
Bor kell nekem, csók tűz! minden mi ujongva sikolt.
Minden: mi feltépi bennem a részeg gyönyört
Hadd buggyanjon száz sebkehelyből az öröm piros vére.
Kacaj kell nekem, száz csengőn csengő, minden: mi néma
Szívekbe hasít. Minden: mi forrongva forr és szűk medréből
Szilajon kicsap. Ami előnti bennem a rémült csendet
És felgyújtja ijedt könnyeimet.
Mert minden csend halál.
Minden megállás halál.
Ó minden béke halál.

Ezererejű élet él bennem és minden erővel élni akar.
Sok duzzadt magvu percet akar harapni,
Sok fényt akar inni s merész bokákkal
Táncolni omló aranyban.
De üres a Perc s penészes torka csüggedt elmulást lehel.
Óh fél bennem az élet, ostoba ijedt kis gyerek.
S mint kisgyerek, folyton csak kérdez: miért? jaj miért?
Halált kérdez, hallgatást kérdez, hallgatás rémületét.
Hej!! Üvöltő lárma! tántorgó lábak torz üteme:
Tapossatok dühhel bele a csendbe
S fojtsatok meg minden kérdezőt.

III.

Nem akarok többé féktelen őrvirág viharverése lenni.
Tomboló orkán, mely buggyanó sebeket hasít
És durva öklökkel tépi magához alélt prédáját.
Szeretnék halk mámorok szelid csöndjébe szédülni
S hunyt szemeim bágyadt-lila hullámverésén át
Lesni, mint suhan be hozzám nesztelen selyemtopánban
Szelid testvérem, az álompuha testü halk öröm.
Könnyü ajkának aprózó csókjai mint tavaszi eső folynak
Körül, míg eszméletlenné bágyaszt
Puha kezének delejes simogatása.
Jó volna már zszibongó idegekkel belesimulni
Az altató csönd ringató ölébe
És várni, várni, ólmos pilláju muzsikáló szívvél
Hogy a kapzsi Élet hivatlan-önként felémnyujtsa
Kincses kezét, s ujongó záporok porzó aranyával
Borítsa be sóvárgó testemet.

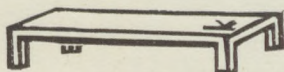
IV.

Óh ti hiába beszéltek nekem!
Én már ráfektettem sulyos tenyeremet arra
Ami v a n ! És értékelő szemmel igazítottam
Tömött kérébe minden Létezőt.
Uj és idegen örömök lihegése nem gyötri már ajkamat.
Hiába beszéltek nekem messzi miszteriumok borzongó
Csodáiról s mondjátok: kicsi világom süket falai
Kilopják szivemből a százarcu Napot!
Óh ti betegálmu tévelygők! kik saját napotokhoz sohasem
Érték el: hiába hadonásztok otromba kavicstömeg fölött
Mondván: ismeretlen örömök pompájára találtatok.
Hitvány kavics csak! én látom! s bódult arany-csodákat
Nem hazudik szemem. Céltalan futkosásról zengett
Ditirambustok nem bolondítja meg bennem a Rendnek
Örömét, oly élesen látom a Létező magvát
Hazug álmok tarka ködfátylai alatt
Én megálltam az időben
És jóllakott szemem végigsimogatja a célbaért Készet,
Mint gazda, ki rendberakott kéréi telt békéjének örül.
Mert mindent adott ami V a n ! én már megállhatok.
Ti végiglihegték az életen, de nem célhoz:
Csak a Halálhoz értek.
Engem sötét szemek csillagos szögei szegeznek —
Miért futnék hitvány kavics csodák után?

V.

Valamit elvettél tőlem Élet, óh jaj valamit elraboltál!
 Nemcsak máló hétköznapijaim unott sorát
 S fáradt futkosások céltalan örömét.
 A j a j t vetted el, mi lágyan becézte siró ajkamat,
 A könnyeket, mik gyönyörre oldozták bennem a kint.
 Most hallgatni kell, mélytitkos derüs arccal...
 A kedves alszik és nem szabad hogy törekeny álmát
 Kusza asszonyi sirás tépje össze. Lelke ugy nyeli
 A mások jaját, mint mélyölü tó nyeli a loccsanó
 Követ: s fenéig megrázkódik belé.
 A könny itt bugyborékol szük torkom körül
 S szívem fojtott csuklással tartja pattanó
 Ideg-gyeplőit. Óh hallgatni kell...
 Egyszer már láttam: kerekrenyilt gyermekszemed
 Fényét mint takarta el sötét kezével a Rémület!
 Óh kedvesem — hát ki gyötört meg ilyen embertelen?
 Hogy csöpp ijedés kiszántott nyomokon mélyül arcodon
 Iszonyjá. Csak kisgyerek szenvedhet így, riadt
 Védtelenségben, kit magányos szobában
 Éjféli lázálmok rémei üznek.
 Óh jöjj hozzám! szememben gyógyító jóság lakik
 És békét áraszt hüsen becéző kezem.
 Asszony vagyok. A legszelidebb.
 S ne legyen több külön bánatom.

VI.

Most néma vagyok, mert elhagytam már a hangos patakokat,
Hol olcsó titkukat dicsekvőn mesélik a könnyű habok.
Elhagytam mindent, hol játékos szavak szikráit szórja a szél.
Óh sulyos gyönyöröktől nehéz az én szívem!
És elfeledte a könnyű örömök könnyű ízét.

Sulyos gyönyörök vérizü kinja tépdesi testem,
Sulyos itt minden: sulyos koronáju hallgatag fák alatt.
Mert szent és hatalmas erő a fájdalmas gyönyör
S döbbentő közeledtén ijedten hal el a csacska perc.

Lásd néma vagyok kedvesem, s haló szavakkal repesek feléd.
Tépett mosolyom diszében állok — csupa
Elgyötört seb vagyok én.
Pillám is sulyosan verdesi borult szemem
Ajkamról vergődve surran a színes öröm...
Kedvesem félek! döbbent szívemben oly nagy a csend.
Istenek vészes kéje ez? — Óh arcomon
A halál borzalma ül.

VII.

Azelőtt mindent szerettem, amit te
szerettél. Mindent és mindenkit: hová
eljutott szemed becéző sugára.
Elszórt magadat szerettem bennük és áldott volt
az idegen, kit drága vágyad illetett.

De ma még jobban szeretlek!
És mindent gyűlölök benned, ami nem
Én vagyok! Minden idegen asszonyt, ki
halvány emlékeidből visszaint. Mert ma
gazdag vagyok és élő meleg ajkadról
szürcsölöm életedet.

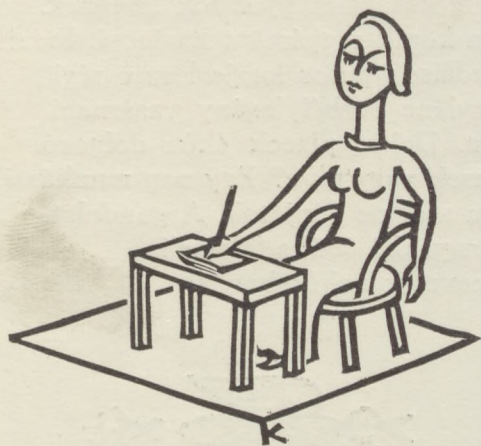
Gazdag vagyok és kevély és
fukar! Elszórt mosolyaidnak zsugori
zsarnok őre. Nem játék többé.
Nem távoli hideg imádat ez! Az életemmel
szeretlek, s mindent gyűlölök benned
ami nem én vagyok.

VIII.

Kinyíltam csókjaid alatt
mint harmattól verdesett virág.
És összetörtem csókjaid alatt
mint harmattól verdesett virág.
Repesve hajladozom
eleven ajkad felé.
Mint szomjas virág
harmatos ég felé.
Gyenge száron földig hajlok előtted
s feliszlak reszkető gyönyörrel.
S tán meghalok — mint viharos cseppektől
ostorozott virág gyönyörrel.

IX.

Miért is akarunk mindig ujat? s gyermeki
szivtelenséggel hányjuk el a tegnap
gyémántjait. Uj formát keresünk, ujüzü
zamattal, uj szint uj vért uj szavakat!
Vad forró fiatal szavakat! mi senkié sem volt
még s édes vérzéssel a mi ajkunkról szakadt fel.
Uj szavak, villanó erősek, zugnak tépnek
eleven agyba nyilalnak. De jön a Holnap, jön
a friss farkasivadék, viharra jönnek
széllel és jéggel, uj szavak dobpergésével
kegyelet nem erény! Nőnek a körmök
fogzik a farkas, éhes gyomrok lihegnek. Vad
szájakban kopik a gyémánt kavicsa. Frázis lesz
magas padlások poros lomja lesz a régi
szó: aranylánc borbélylegény vasárnapi
mellényén. Dehát piacok ékén dolgozó
kicsi béresek vagytok-e? Egy nap munkásai?
Hitvány a szó! ne bánjátok. A gondolat
erős! Szárnyakká épül s fölemeli
makacs nevetek nehéz betűit.

X.

SZABADVERS A RÍMRŐL

Azt hittem: érdemes így: irni irni
fénytelen szavakat formák zenéje
nélkül, rimeknek édes csipkéje nélkül.
Fénytelen szavakat, mert csak sietve
akartam beszélni.

Nem akartam megállni csipke és zene
játékáért, mert ma már senki sem áll meg
hogy játékra figyeljen. És azok se tudnak
várni reám, akikhez szólok.

S ma mindenki beszél, szépen és könnyen,
ezer dadogó száj szabadult ékesszólásba.
Mert könnyű a szó, ha csipke és zene nem
huzza. S kinek kellenek ma súlyos örömök?
Azt hittem érdemes volt. De már száz
próféta támadt. Szólnak jobban és szebben
mert hiszik, hogy jó és szép.

És hiszik, hogy hallgatnak reájuk.

Én már csak leirhatatlan szépségekben hiszek.

XI.

Órangyalom — Kaosz Angyala! meddig
kavarod tébolyult lelkem iszapját! Meddig
zúgatód bennem kotró gépeidet! Kesorú
vágóad miért nem tőrheti pernyi békéjét
hajszolt szívemnek? Csöndes víz ülepedését
iszapos salak fölött! Mint malomkerék szenny
vizbe tapadva pörögök örökkön, jajgató
szélnek tárva karjaimat: a Zavar kavicsait s éles
homokját röpítem magamból, s megsebzem akaratlan
kedveseim szívét. Ó, hányszor felépítettem már
karcsú váraimat!... De váram is homok volt s az első
bolond szél fölborított: elvette bennem az
új Zavart. Kínzó Angyalom, ki ért meg
engem? Értelmetlen vagyok s a lelkem
homályos; az emberek érzik: és nem szeret
senki! Hányszor könyörögtem: ne hagyjanak
magamra! elpusztulok süllyedő lelkem
hináiraiban! Világos szavuk kiűzné tán
álmaimból a boglyas lidérceket. De
nem értenek engem. Oktalan jajom már
únják. S bosszús arcukat elfordítják tőlem
a tiszta ég felé.

XII.

Szük csontvázba lehelt engem az Isten!
Szük husba csavart, szük bőrbe bujtatott.
Szük inak, szük idegek, szük erek feszítnek:
eleven börtönömben fulladok.

Minden fojtogat engem! fojt a ruha és
fojt a takaró, falak
fojtanak és háztető és
fojtogat a sulyos mennyboltozat.
Közeli csillagok ingerlik
szemem, lomha hegyek feküsznek rám és
eltorlaszolja lihegő ajkam elől
a friss levegőt.

Óh elátkozott szellem vagyok én!
Szenvedő szellem, szük kancsóba
zárva, szük kancsóba zárva mély
tó fenekén! Ki ment meg
engem? Ki nyitja meg börtönöm
robbanó födelét? Óh ha kinyilna!
ha kiszabadulhatnék fáklyás hajam
süvöltő oszlopán! Terjedt tudómbe
egyetlen korttyal innám föl a tágas
levegő-tengert, s roppant tagjaim
kinyujtva: mint rengeteg felhőtomb
lebegnék néma világok fölött.
Mig Isten áldott tenyerét elérve
szétömlenék a Végtelenben...

XIII.

Óh jaj! már reggel van megint. Meztelen
idegeimről foszlik az édes éjjeli kábulat — jön
a hideg nap, s feltépi álmos pilláim
sebét. Fájdó tagjaim kihuzva
magányosságom zsongó fürdőjéből
kilépek: vonszol az emberi nyáj. Elém
jönnek gyulladt szívük nyálkás mosolyával
s úgy ülnek esti bánatom bársonyára mint
undok csigák: szavuk és csókjuk
szennyes nyomokkal kigyózik utánam.
Förtelem ketrece élet! mint
skatulyába zárt féreg, céltalan
köröket futva úgy próbálok menekülni
belőled! — egy cseppnyi szeretet üde
harmatát rejtegetve szennyed elől.
Óh boldog férgek! Isten alázatos és
szent férgek! Ti békén rágcsáltok a közös
hullán! — de bennünk a Sátán mérge
bomlik. S felrothadunk a
magas Istenig!

XIV.

EMLÉKEZET JÁTÉKAI

Itt mélyen a homlokom mögött egy élő ideg folyton
csak reád figyel. Kikapcsolva az élet ritmusából:
nem lát nem hall nem érez — csak reád figyel! S körülé
nyüzsög, mint hangyaboly, életem száz apró nyüge.
Idegen szavak törnek be agyamba, idegen akaratok
gondok motoznak, ezer unott tennivaló energiája rágódik
zaklatott szivemen. De az az egy ideg folyton
csak reád figyel. Magasan kifeszítve hitvány gondolatok
árja fölött, mint óriás póznán zengő táviródrót
közönyös buzatáblák fölött: úgy figyel figyel.
Arcodat lesi, távoli kedves arcod, s ráveti képed
lelkem tükrös lemezeire: szemed színét, kezed mozdulását,
gyöngyös mosolyod édes ízét — halk hangod zengését,
rebbenő
pilláid játékát, hajló vállad vonalát hajló lombok alatt.
Képet, új képet ezeret vetit egyre, — mig úgy megteltem
veled, mig úgy elömlöttél bennem fájdalmas édesség!
feszítve halvány ereimet: hogy áradó lelkem
kicsordított magából! Elszórt, szerteszórt, fübe virágba
szálló felhőbe, elszórt szerteszórt színekbe szavakba, mig
hang szín íz és zamat fény és levegő mind te voltál!
s betöltötted az egész világot. Szerteszórtalak, elprédáltalak,
fünek virágnak csillagnak adtalak! s most nem lelek reád
sehol. Hányom dobálom emlékezetem salakját, pattanó
ideggel
idézem kedves arcodat: óh szertefoszolsz, köddéomolsz, mint
drága halottam sokszor idézett arca. Eltűntél elvesztél, ezer
szilánkra törtél, s rémülten eszmélek: már nem emlékezem
reád! Milyen vagy? s döbbenek: ki vagy te? ki annyira
husomba égtél s megváltoztattad fény és levegő ízét — s nem
emlékszem egyetlen szavadra! hangod alakod eltűnt előlem,
kinlódva s izgatottan kereslek, keresem szilánkká tört arcod
egész mosolyát! S felvillansz olykor mint távoli
villám, érezlek olykor, mint álombeli csók muló melegét.

És néha tündöklő Egészbe szökkensz röpke mozaik!
S ragyogva állsz bűvölt szerelmem előtt. Óh kedvesem!
A nagy Végtelenből varázsolod Eggyé ezer arcodat: hogy
kicsiny halandót elkápráztass velem!

XV.

BETEGÁGYNÁL

1.

Isten! de jó volna... Isten! szólhatok-e
Hozzád? ki kevély szívvél nevettem
neveden, s most félőssé tépve, fáradttá
törve gyáván esengek oltalmad után!
Óh jó volna Hozzád térni, faragott
képed elé hullni, áhitat áldott szédületébe
borulni, s remélni egyszerü
gyermeki szívvél: hogy v a g y !
Igen, valahol mégis csak vagy! én
hiszlek, meleg gyógyító Erő! Hiszlek
hiszlek! fájdalmas testemnek jó ez a
kábitó hit. Csak most engedj magadhoz,
csak most, míg a Józanság szürke madarai
elültek bennem. Esengő kezemmel félőn
takargatom Előled tagadásom bűnös sebeit, —
ne lássad Isten, óh ne lásd! hogy újra
megtagadlak józan reggeli fényben.
Óh megtagadlak, ha kedvesemről legöngyöli
duzzadt köteleit a gyilkos éjjeli láz.
Megtagadlak, ha jön a Gyógyszer, s hűs kézzel
meglazítja a Fájdalom mardosó abroncsait. Most
fáradt vagyok, nem gondolkozom: csak érzek.
Csak fájdalmat érzek, s érzem szétomlani
életemet. Óh segítsz-e rajtam? konok
pogányon! Te jó vagy, erős vagy s az áldott
béke Tied! Látod a lelkem, s tévedt
juhodra gyengéden vigyázol — míg tépett
szívem az álom boldog nyugalmába hull.

XVI.

2.

Kedves életem! én édes végzetem!
nagyot vétettem — nagyot vétkeztem:
kit csillagnak rendelt a sors árva fejed
fölé, kit őrangyalul rendelt
szédült lábad elé: én hűtlen ő, rossz kis
cseléd — kereső kezedet eleresztettem.
Szemeim csillagát elfordítottam: kis pelyhek
röptére fordítottam. És világító lépteim is
elfordítottam: bolond rét tilos virágját
kapkodtam, aranyos mezőkön vágyódva
futkostam. Mert nem akartam többé
vigasz lenni és menedék lenni és
üditő ital sem akartam lenni — óh jaj,
tévedt angyal: drága kezedet eleresztettem!
S mi bűn van és betegség és gyűlölet, most
mind neked rontott! gyilkoló lázával minden
megrontott. Kis szentem! gyermekem! szeretőm!
Mert senki szeretete nem védelmezett:
magány és fájdalom marta fel ártatlan
életedet. Ártatlan élet! szenvedő élet!
térdelve hajtom fejem elébed — és megtért
szerelmem arany-sisakját boritom kinzott
fejedre. Hűs ujjaim itt vannak forró
csuklódon — és nem ereszttem el többé
a kezed. Élet! Édesség! Reménység!
Ugy-e nem? Örökre.

XVII.

Ember, szegény ember! ki gyengeséget ettél
a tiltott fa tövében: vigyázz meztelen
fájós szivedre! vigyázz magányodra, egyetlen
páncélod, vigyázz! Mert puha vagy, mint gyenge
ujszülött csontja, és Szeretet mankójával
támogatod roggyanó tagjaid. De a szeretetben
megbűnhődsz!

apádért anyádért testvérért ösért! Mindegy:
szülődet szereted-e, vagy szeretődöt vagy
gyermekedet — állati kinnal fizeted a simogató
kéz és ölelés és gügyögés mákonyos mérgét, olyan
leszel, mint ütődött gyümölcs: megmarhat minden
féreg és minden szél földrerázhat. És mennél jobban
szeretsz: annál több ember

cselédje leszel!

Pokol és babona cselédje leszel, lépni se tudsz
iszonyu baljós jelektől

és verejtékes félelemben töltöd nyomorult
napjaid. Oh Magányos ember!

ki árthat neked? te erős! te bölcs! Istenem
ki árthat annak, aki

senkit sem félt!

Te hideg zárda szürke szüze: ki haldoklók közt
viseled nyugodt redőjü köntösöd és az őrzöngők
sikolya se riasztja ájtatos szived — te Isten
választott remetéje, ki kigyók és gyökerek közt
gyökerek magányába zártad fájdalomatlan tested,
vagy lombikok mérges gőzét iszod és kíváncsi
ujjad gyönyörrel nyulkál kifordult emberi has
gőzölgő beleiben, — Vallás és Tudomány áldott
Magányosai! kik éltek és meghaltok

Szeretet gyilkos pólyája nélkül
és lelki fájdalom égető ize nélkül:
ti boldogok!

XVIII.

Kezemben fésű, bomlik alatta delejes
hajam. Repkedve bomlik, fürtökre omlik
s nehéz illattal libeg. Lám, a sirban még
nőni fog tovább!

fésületlen és céltalan nőni.

Tenyerem alatt érzem kemény és kerek
koponyámat: óh össze fog dűlni, mint
kiszáradt hordó s a penészes dongák közt
hig és bomlott lével csurog ki
lelkem s agyam. De mit bánom én! Hiszen
csak nem vagyok csupán koponya, haj,
csontok és velő! Óh hasító fény, igen
most megéreztem: hogy nem érdekel engem
szétdűlt koponyám rémülete!

nem érdekel jobban, mint házam falai,
melyeket óvni kicsiny emberi érdek, de nem
problémája létemnek. Koponya, haj, velő,
javaim vagytok és örökkévaló lelkem
szánva nézi majd csuf pusztulástokat —
óh örökkévaló lelkem! ki még ezt is meg fogod
érni. Ennyi hát a halál: bedűlt ház! s a
lélek busul és fél a költözködés szennyes
zürzavarában. Lélek, pusztithatatlan isteni
lélek! felszabadító szárnyas gondolat! mely előtt
sorompók hullnak, hegyek omolnak és tengerek
szakadnak föl iszonyatos mélységeikből! Gondolat,
mely föld és csillag közt repkedsz, tündéri
pille! s meghitt szögletekké melegited a barátságtalan
világürt. Nem szentkönyvek kellenek, hitviták,
csodák és matematikai bizonyítékok: ez a villanó
megérzés kell! érzem! mint ahogy vak ösztönnel
találunk rá a fényes igazságra.

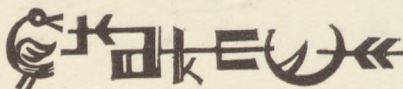
... De miért jut eszembe az ócska kis
zenélő óra, mely primitív lukacsos lemezen
döcögve oly égies édes zenével cseng. Lelkes
zene! kavargó tépő édes izek! szivnyitó mennyei
melódia! Kis vasszög, lukacsos lemez, unottan
forgó tengely körül — ennyi volnál csupán?
Vasszög, s együgyűn pergő lemez: ez volna
léted lényege?
Te mámorító, bűvös lelkes zene! — de jaj:
vasszög és lemez nélkül mi volnál?

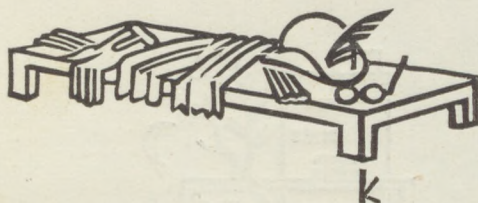
XIX.

Ugy látlak, mint ág sohasem láthatja
törzsét. Ugy látlak anyám, hogyan fakadt
belőled életem. Vér és emlék kötöz hozzád
vak s mély szeretettel. Mint telt melled
vonzott rég, puha csecsemőt. Óh komoly
felnőtté nyultan hányszor vágyom dédelgető
karodba! Szivemben őrzöm még lágy
mozdulatodat, mellyel karodba emeltél engem,
fehéringes kisleányt. Hangom sokszor
a te hangod színével csendül fülembe
s szerelmes szememben megismerem a fényt, amit
a te szemedben láttam régi párás friss reggeleken.
Óh boldog asszony — ki tested nem adta
céltalan öröme s ifju álmaidat
új emberben látod kivirulni! Én
meddő mezőket járok s hullatom fájdalmas
csókjaimat. Az óra száll, az élet száll! körök
és célok céltalan kerengnek. Apró gyerekszáj
nem csendíti vissza halkuló nevetésem...
Anyám, te boldog asszony! meddő életet
hogyan foghatott áldott öled?

XX.

Egyedül vagyok, s jaj tudom már: mindenki egyedül van! „Nézd, ez volt első kis cipőm, s e lágy selyem első báliruhám darabja!” — „Már mutattad” — szól kedvesem unatkozva s én csüggedten ejtem rajzó emlékeimre a födelet. — Anyámhoz szólok szégyenlős örömmel: ifjuságát őrzöm hálás gyermeki szívemben! szerelmes mosolyát, elmúlt lázait, boldog emlékeket! — de könnyel néz reám, hunyorogva rövidlátó szemével, s aggódva szakít meg: „megerőlteted magad, ha így kiabálsz”, s már szalad a konyhába, mert kifutott a tej. Ó szavak, vak buvárlámpák, miért csiszoltak annyi szellemek? Minek a szó, ha nincsen ut kedveseink szívéhez?

XXI.

Még ifju vagyok, de éretlen fonnyadok
halálba. Éretlen, mint villámroncsolt fa
halott gyümölcse. S meddő éveim szállnak
szállnak! és nem jön szerelem feledtetni
éveimet. És nem jön gyermek megmérni éveimet!
Óh éveim, mint bitang jószág: számolatlan
s haszontalan folynak el.

Piciny leánykát vezetek kezénél — piciny
kezecke félősen kapaszkodik óriás ujjaimba.
— Már lehetne ekkora lányom — gondolom
gyötrődve, — óh mit ér most minden öröm!
mit ér elmúlt siker! Édes lányságom tündöklő
hatalmát nem élhetem újra, hervadó mosolyom
nem ragyog megváltva lányom rózsaszín
ikerarcán. Óh Istenem! miért hagysz
céltalan lebegni mulandó életemmel
Ég és Föld siető álmai között?

XXII.

HALÁLFIAI

Ketten voltunk veled: én és a
Munka. Engem szerettél és a Munkát
gyűlölted. De ő közöttünk ült makacs
harmadiknak. És te elhasználtad az
én életemet és fölépült
a Mű.

Először még erőtlen volt és
vértelen. És csak szakadozott konturokban
kisértett szenvedő képzeleted
kemény keretében. De én eleven voltam!
És hangosan boldog! És rugalmas ereimben
csengő ütemmel dobolt a vér.

Isteni lelket te adtál neki — de növekvő
testét tőlem rabolta; vért velőt vágyat és
akaratot. S mind nagyobb lett, színesebb,
mind hangosabb lett s élőnél
élőbb. S legelső mozdulatával
meglóbálta fölöttem homunculus karjait.

És én elfogytam lassan. A leghalkabb
szó is fáj már. És imbolygó árnyékomat
mind halványabb sziluettben
verik vissza a közönyös falak.

ASSZONY A KAROSSZÉKBEN

Valamit még kellene tenni az életemmel, még
nem volna szabad megnyugodni, s ülni
tétlenül a napban — mint elkészült
kancsó az ötvös asztalán: végérvényesen és
menthetetlenül befejezett! Ó, Istenem, még
van bennem nyugtalanság, mely fulladozva
keres utat — és vágy, mely nem ült még soha
a Teljesedés asztalánál!

Még szűz dolgok rejteznek ezen a
sejtelmes erjedt délutánon: a vibráló sűrű
fényben, terhes búzaföldek s remegve
érő szőlők között; — kik íme mind kéjes
alázatban teljesítnek valami titkos
égi parancsot. Ó, asszony a karosszékben!
Itt ülök tétlenül, kimaradva az Élet
gyönyörű izgalmas játékaiból. De nyugodt
bőröm alatt indulatok remegnek, sistergő
indulatok! s helyüket keresik tolakodva, mint
tétlen figura keresi kirendelt helyét a kockás
sakktáblán. — Hiszen mindennek meg kell
érni! minden vágy teljesülésért eseng! Céltalan
semmi se lesz és Isten! türhetsz-e éretlen magvat
a Sarló alatt? És én még
anya se voltam! Érte lett minden:
nagy dolgok kicsiny életemben — tavasz!
szépség! szerelem! oh Isten! Istenem!
mit vétettem én? hogy minden
nyüzsgő életek között e néma
bölcshennnybolt alatt a borzas
kotlót irigylem! Betelt
élete kéjes nyugalmát: amint
meleg szárnyai alá
rejtí tengernyi csibéjét.

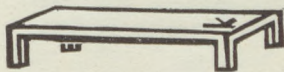

XXIV.

Úgy megraktál teleaggattál ajándék
 édes szeretettel! szárnyakkal, kulcsokkal
 tág éggel és bilincsekkel, hogy
 roskadok már s kényelmetlen pirulva
 rakosgatom előtted kincseimet. Szeretnék
 elfutni mint megajándékozott gyermek: hogy
 tolvaj magányban örvendhessek dús zsebeim
 fölött — de jó szemeid vigyázva csüggnek
 rajtam s én alázottan állok előtted lebigyedt
 ajkkal túrva kiapadhatatlan adakozásod — mert
 hálátlannak hazudja magát a kényes gyermeki
 gög. Miért nem hagysz elfutni kissé? Magamra
 kell maradnom végre! hogy tudjam: mit
 kaptam tőled? Hogy m i n d e n t tőled kaptam-e? s
 egész koldus-üresen jöttem-e hozzád? óh
 engedj egyszer már magamraeszmélve
 fölébredni! Hadd feledjem a lábzsínórt, mely
 alacsony mennyezetté sülyeszti a sólyom
 végtelen egét — ha egyszer elereszthenél!
 Hisz visszafutnék kezedhez! ujjongva s tombolva
 mint csavargásból megtért hű kis kutya, — egy
 percet adj csak! hogy kilépjek belőled
 s meglássalak végre ahogy faluját először
 látja meg a diák: mikor gyors kocsiján
 kiutazik belőle. Szeretnék e m l é k e z n i rád
 és távolból idézni különös molyodat epedve
 idézni s felszedni elejtett
 elfelejtett kis szavaidat — felszedni
 s szívemre szorítani! És szeretni bálványozva
 amit te szeretsz! eldobva minden dacos
 önállóságot: lépni úgy és szólni úgy és
 tenni úgy — ahogy te szoktál! És a gonosz
 ellenséges távolon át vágyakozni utánad!
 vágyakozni idegszakadva! reménytelenül és
 m e g g y ü l ö l n i a méretlen rideg szabadságot...

XXV.

Mily iszonyu tévedés lökött el édes
 partjaidtól könnyelmű vidám élet? Hiszen én
 örökre születtem! ajkam a fogadás percében
 buggyant boldog mosolyra s ölelő karokkal
 szakadtam a világra, mint táncos driád. Miért
 ült reám e fekete égbolt? micsoda tenger zúg
 körülöttem? utálatos habját ajkamig
 föccsentve, játékos füleimet ki tömte zúgásig
 véres sikollyal? És ki volt az első örült
 örült és átkozott!
 ki végzetesen félreértett engem és jóságot
 koldulva rakta nyomorult terhét tanácstalan
 vállaimra: hogy azóta Irgalom a nevem. De
 szivemtől idegen minden részvét!
 én önző vagyok és utálkozva húzom el
 vidám szemeimet a szennyes fájdalomtól.
 Oh kedves! ki ölelő karokban védelmet
 ígértél! és anyám: ki erős testedből neveltél!
 és testvér, barát, mind — kiket az Ég jó
 örököül adott nekem: miért akaszkodtok repkedő
 ruhámba tragikus sorsotok gyötrelmes súlyával?
 Mit reméltek tőlem? micsoda téves szimat űz
 hozzám? hogy könnyel, jajjal és sebekkel borítva
 mind utánam sikolttok, hasítva ijedt idegeimet
 hogy már bomlott lettem köztetek és eszelősen
 kétségbeesett. Még te is, hitvány kis állat, kit
 játékos társul váltottam magamhoz, kit harapós
 védelmezőül váltottam magamhoz, még te is rémült
 vinnyogással bujsz meleg ölembe, a szörnyű világból
 menekülsz ölembe, a szörnyű világ fenyegető
 chaoszából — óh szegény védelmezőm te! ki nálam
 erősebb s jobb Istent nem ismersz!

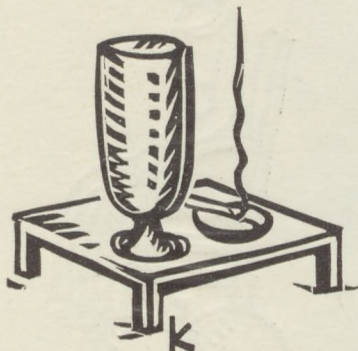

Ha egyszer elrugnálak magamtól! ha minden
hazugságot elrughatnék magamtól! és
álarcot tépve sikoltanám a kerítő
Égboltig: meneküljetek!
Én lelkem fenekéig gonosz vagyok.

XXVI.

Belefáradtam már tűz mellett élni
s óvni lelkemet tűz hatalmától. Belefáradtam
víz mellett élni s romboló vizek vad
erejétől félni. Belefáradtam már a félelembel!
s unom kimerült lázaimat. Süket
elemek ellen feszítem egyre drága erőmet
lankadva, vergődve, oktalan. Csak fáradt leszek
és nem jobb! Tán kár is még értem...
Inkább dobálnám céltalan testemet
tűznek és víznek és sodró szerelemnek.
És égve szenvedve betelve megtérnék
alázott szívemmel bűnbánón megtérnék
Bíróhoz, Istenhez, Halálhoz...

XXVII.

Asszony vagyok, gyökértelen, magányos
és szabad! Két névvel jelölt az élet
óh nyomorult asszony! — két jel közt
egy énem idegenül áll. S nevek, rangok
és jelek kaoszában önmagába zárulva csak
egyet tud már: én! Én, ki egyetlen, apák
és utódok zsarnoki láncából kiszakadva, én!
páratlan, meddő és magányos...
Kihez tartozom én? senki asszony, kölcsön
nevekben félénk idegen? Kihez tartozom?
Istenhez... földhöz... illathoz... önmagamhoz!

XXVIII.

Tudtam, hogy mindenki éhes
és mindenki legjobban magát szereti. És
tudtam: kiméletlen ökle van annak, aki
éhes — és éhesen a sziv sértődékenyebb.
Ezért én gyengéden félreálltam
a vályuhoz rohanók ökle s szive előtt.
Bennem kevés az étvágy és türelmes
a sziv. Gondoltam: hogyha jóllaktak:
majd megszánnak engem. Hogyha jóllaktak:
észrevesznek — s engem is megkinálnak.

De a jóllakott ember
finom és fölényes. S tele gyomorral
undorodik ételről beszélni.

XXIX.

Nénike itt a domboldalon ily kora reggel
 miért haragszol? Kecskéd a selyem domboldalon
 miért haragszol? Tündér csalogány s májusi
 égbolt zeng körülöttes s te epéd színével
 fested a kelő napot — idézve nehézség átkát
 karcsu kecskére. Karcsu kecské selyem
 domboldalon, homéroszi szépség, miért nem
 igéz meg? Szegény vénasszony! éjszakád
 milyen fekete lehetett! életed milyen
 éjszaka lehetett! hogy lelked nem derül
 tündöklő fénycsóvák alatt,
 mennyei májusi mennybolt alatt.

XXX.

Májusi erdőt jártam, földszagot ittam, őrzöngve
erjedő eleven életet ittam! Hallgattam részeg
csirák lihegését hasadó földben, hallgattam
rügy lihegését, pattanó bimbók kéjes
lihegését. Nyujtózó ágak közt ijedt
nyulat láttam, boldog lepkét, s vad darazsat
gyenge virágon. Ezer pihegő csipkelevél
repesett csorgó nap felé. Vadgalamb kakuk vörösbegy
repesett a szerelem felé!
Életet láttam, Istent láttam! Szent életöröm
átnyilalsz újra zsibbadt szivemen?

XXXI.

Mit akar a szél, ez unalmas örült a Rendben
 hol mindennek oka van? miért szülte őt
 anyja bolond harmadiknak, édes nap és édes
 eső után? Avult Lucifer, mű dühhel
 üvöltöz és kérgessé marja a földet.
 Melynek méhében síró kis életek aszalódnak
 gyenge kacsaikkal sóvárogva
 a nap felé. Ömlik a nap aranyméze
 s megnehezül pártájában a kecses
 mandulavirág. És édes húsba öltözik
 sugarak csiklandó keze alatt
 a gyenge cseresznyemag. Ömlik az eső
 langy áradással, puhára mossa a föld
 kemény inát: hogy enyhébb legyen
 vajudása, míg föltörnek izgatott
 magocskái... De mit akar a szél?
 Meddő kerítőnő! mit akar termékeny
 fák és áldott virágok között?

Ha élnél — karodhoz simulnék, mint
hizelgő kistestvér, s kérdezném:
engeded-e, hogy szeresselek? engeded-e, hogy
büszke legyek reád! Csodált Nővér, ha
élnél, elfogadnád-e rajongó szívemet?
Tízéves halott, emlékedet immár süketen
lepi a por, elvadult sírodról a gáz
nem meri barátnőd ideges keze
letépni — mintha makrancos hajad
volna, mely lobogva lázad fölfelé.
Oh, tízéves halott! Az asszonyok gyermeket
szülnek, vagy nyájba tömörülve
keresik sorsuk igazát — de ki
idéz Téged, ki fáklya voltál minden
asszonyok előtt! Ajkad elporladt —
betüid feledik, s egyszerű sírod felett
otthonosan terpeszkedik az Enyészet.

XXXIII.

Tóth Árpád halálára

Háromszor lett éjszaka azóta: hogy kétméter föld
súlyát viseli szived és homlokod. Akik szerettek
Téged és nyitott sirod előtt sirtak:
egy marék sárga göröngyöt dobtak
gyenge koporsódra — talán hogy szerető kézben
meleg föld melegitse hideg testedet. Én
nem dobtam földet reád, nem,
nem! jaj nem akartam, hogy miattam is
nagyobb legyen a szörnyű súly fölötted.
Nyitott sirod előtt álltunk barátaid
összefogódzott kis köre — s dermedt lélekkel
engedtünk át Téged a Borzalomnak...
Az asszonyok félős szívvel huzódtak közelebb
kedveseikhez és nem mertek a te szegény asszonyod
eszméletlen szemébe nézni...
Drága barát, hogy így éjféli órán
idézlek fénytelen éjféli órán — hogy összeszorul
szivem! Hitvány sziv: fájdalom és
félelem fojtogatja — rettenetes! hogyan
félhetnék tőled? Kedves pajtás! vigasztalj
mosolygó szemeiddel...
Félek... Te már más vagy. Nem az élő
Lélek, nem a biztos jószág. Más vagy és
Ismeretlen. Az vagy, Azzá lettél
akivel harcoltál életedért! A Rém, aki
torkodnak esett és rettenetes tusa után
legyőzött. A Rém, akinek immár
alázatosan átadtad magad...
Ki drága arcod álarcként hordva kísért előttem
ez éji órán... Óh iszonyatos halál! kétszer
rablod el tőlünk kedveseinket...

XXXIV.

Itt a dráma! — szólt egy sötét alak — hirtelen
bukva elő a homályból. Páncélban állt,
pallossal kezében, s mint füst, gomolygott
körüle az árnyék.

Itt a kaland! — nevetett egy bohóc-sipkás
gyermek vidáman. Kaland! friss! izgató!
és könnyű! könnyű mint a nemes bor, s édes!

Itt a szenvedély! — lihegte kéjesen a hang.
Kék fátyolban lebegett, s kobaltkék szeme
szikrázott a sötétben. — A halálos szenvedély!
Csak egyszer jön, s nem sok érte kiállni szégyent
és halált!

S egy asszony jött, józan szürke ruhában. Hangja
közömbös volt, arca nyugodt, s hétköznapi.
Itt az Öregség!

S majd ha a Halál jön:
az is ilyen nyugodt lesz, ilyen közömbös
ilyen egyszerű.

XXXV.

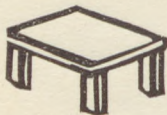
Ezer Igent és ezer Nemet töltök lelkembe
naponta, de Igen és Nem céltalan
folyik ki sebeimen — meddő görcsök után
újra tétován állok és

mégint nem intéződött el semmi!
A foszló selyemégre nézek: s éhes lelkem
szédülten sikolt Igent! — és nézek a vészes
fekete éj vad csillagarcába: s hunyászkodón
ígérem: Nem, nem! Így habzik bennem
örökké vágy és félelem, gyilkoló
vérkeringés. Isten, óh keresztény Isten!
határozz helyettem! Ne akaratom pörgesse
szédült léptemet, vad csillagokban rendelt
sorsomért ne vélem számolj! Jó és
Rossz úgy összekuszált már, felelhet-e
Néked a bódult pille vakító eged alatt?
Bár volnék oktalan porszem, számolatlan
parány a Sokban, mit vak erő kénye
dobál: vak és céltalan erő! de tán mégis
beláthatatlan akaratod szerint! óh
irgalmaz nékem! s vedd le roskadó lelkemről
a felelős akaratot...

XXXVI.

Kedves, ha elhuzod rólam éltető tekintetedet:
megszűnik perc-életem, s mint homonkulusz
kit alkotója lelke elhagyott — dermedt bábként
zuhanok vissza árnyékéletembe. Nem hiányzol
nekem, nem is kereslek: hiszen nem élek! Talán
alszom, valami süket értelmetlen Lét foszló
karjaiban. Nincsenek vágyaim, oh nem is emlékezem!
És ködös árnyékéletemben mint testetlen álom
valószerűtlen gomolygása közt — hirtelen
ijedt dobpergést hallok
lármát és sikoltást és kürtöket
és vacogó félelemmel érzem közeledésedet...
S mikor kigyulnak fölöttem szemeid
lidérclángjai —hirtelen felsikoltok
mint aki szennyes fájdalom közt születik.
Felsikoltok s kitárom feléd jajgató
karjaimat és őrvöngve követelem
életem jogát! és szerelmem jogát! és
mozogni akarok és szeretni akarok és
futkosva lobogva kiáltozva élni akarok!
Óh, már élek, már fáj a halál. Már fáj
telhetetlen vágyakért esengő testem
kimerülése, fáj mosolyok halványulása, szavak
ritkulása, fáj a robogó élet tépő-taszító
ökle, óh fáj fáj fáj az iszonyatos mulandóság!
Fáj... de minden fájdalom lassu önkivületbe
hull. Már ellobogtak fölöttem varázsos
szemeid. S már újra alszom
fájdalomtalan áloméletem
foszló karjai közt.

XXXVII.

Tudod-e a lélekzetről, míg jóizzel árad
 torkodon át: mikor ful el? Tudod-e
 szivedről, mely oktalan gép nyugalmával
 kimérten ver: hirtelen zökkenve mikor
 akad el? Tudod-e a csillagról, melynek
 édes kék fényét bizakodva nézed: a közönyös
 égről mikor hull le? vagy nem hullt le
 már régen? s hunyorgó ragyogása valóság-e?
 vagy muló tükrözés egy letűnt világ után!
 Habzó patakról tudod-e meddig csobog még?
 s mikor apad el hirtelen? Térdig süppedve
 fiatal életed forró homokjába: láthatod-e
 a dolgok végét? Tudhatod-e a szerelem végét?
 Telhetetlenül szomjas ajkaid holnapra
 nem fognak-e betelten elfordulni —
 s nem tudod miért?

XXXVIII.

Valami elpattant, vijjogva és csattanva
mint nyíl, mint túlfeszült húr, mint rugós
óramű, mely bomlottan feladta erőit.
Nem a szivem volt, szivem még ver.
Lassan, zsibbadtan, oly álmos-puhán,
mint kimerült örült, ki párnázott fülkéje
falán fáradt ujjakkal dobol.
Még tudom, hogy sikoltottam, fülem kirepült
jajom visszhangjaitól cseng — de már
nem tudom miért? Valami elpattant:
és nem tudom összetörtem-e? vagy
felszabadultam? Nem tudom: sirjak-e
vadul emelve égnek karjaimat?
Vagy ejtsem le zsongó fejemet és
hunyjam be fáradt szememet?
és aludjak... aludjak...

XXXIX.

A misztikus órán, mikor kedves életek
 alvó csöndje tölti be a szobát — a drága
 süket éjféli órán: mikor egyedül maradok
 kuszált lelkeimmel és számot adok sorsomnak
 elprédált perceimről és hazugság lárvájától
 megtisztult arcommal szembenézek jövőmmel
 és szembenézek egyre közelgő halálommal —
 e sötét és sulyos órán, mikor testem és
 lelkem tisztára vetkezett mesterkéltségek ruhák
 festékes remények és diszitó hiúságok
 földi nyugétól — elszámolásom és önkínzásom
 e kemény óráján Nofretête, veled is szembenézek.
 Ládából és papírból és forgácsból bomlottál ki,
 mint kényes, bugyolált tárgy. Mint polgári
 Aphrodité — úgy bomlottál elő királyi homlokoddal
 csomag-szemetek óvatos takarója alól: s most
 itt állsz, szemben velem. Szemben velem és
 nézel engem és nézni fogsz örökké. Társam maradsz
 halálig, kétezeréves asszony, Mindenség
 titkainak tudója: immár tudni fogod kicsiny
 életem gubódzó titkait is. Még idegen vagy, kő
 és műtárgy, játék-ajándék! Még halvány vagy és
 bemocskolt kereskedők kezétől, ládák és forgácsok
 szemetétől még tréfás és mulandó szerelmem csókjaitól
 sebzettek édes ajkaid. De ferde szemeid igézete
 megülte már
 szobámat: hangomat halkítom, s fejem meghajlik
 előtted, mintha Urnőm volnál! Sorsom, Királynőm!
 szememmel köszöntlek: ahogy királynőt köszönthet
 alattvaló, ahogy örök szépséget köszönthet
 a szépség áhitatos tisztelője.
 Szememmel köszöntlek: mint boldog, s diadalmas
 szerelem titkának tudóját,
 elfogódva, s titkolt könnyekkel köszöntlek:
 mint örömet, s ismeretlen sirom díszét
 ki szép maradsz, ifju és halhatatlan —
 míg én szörnyű bomlással pusztulok alattad.

XL.

Elmulás: szép szó vagy, szép és szomorú.
Halál: rettenetes! de fekete pompád
jól illik halvány gondolataim s elprédált
életem tragikus diszéül. Szép szó a fájdalom
és iszonyu méltóság a koporsó — de gyáva lélek
szavak izeit innyenc kedvvel kereső: mered-e leírni
ami legjobban fáj? Disz nélkül iz nélkül
fenség nélkül!

alattomos szennyes Öregség!

Ha meghalsz, tán fiatal rózsák diszitenek
és ünnepi menetben sir érted néhány barát.
Elmulásod láncszem lesz a nagy Háztartás
törvénytudó harmóniájában, béke és rend
takarja meztelen csontjaid, — de ki
vigasztal meg szép arcod eltorzulásáért?
Hogy mersz majd szemérmetlenül meztelen
arcoddal a kiméletlen nap elé állni?
Hogy mersz majd utálatos öreg szemeiddel
az emberek szemébe nézni? Mig alszom
gyanutlan: tépő kuszáló kezek nyulnak
arcomhoz, míg alszom, s azt álmodom,
hogy kicsi szandálban futkosok a réten
s szagos kamillavirágot gyűjtök ölembe.
Küzdjek-e ellene?
Feszítsem-e még egyszer ideg-íjjaimat
pattanásig? Hajtsam-e véretem ernyedő szivemre
pattanásig? S ijedt ujjakkal dörzsöljem
takarjam-e szegény arcomról ocsmány
nyomait? Vagy engedjek az iszonyu
sodornak és rejtsem el hívogató karodban
halálos fáradt fejemet — te harctalan, szelid,
békét adó nyugodalmas Öregség!

XLI.

Anyja testében éjjel mozdul
elsőt a gyermek, ha a fáradt izmok
munkája elpihent — csöndben és sötétben.
Vers, te is éjjel mozdulsz meg bennem, ha
párnára csuklott fáradt fejem. De én
könnyesen repesve nem öllelek át öntestemben
mint boldog fiatal anya. Én öröm nélkül
figyelem gyáva mozdulataidat — óh nem hivtalak
és nem kívántalak! Darabos vagy és nehézkes
és bájtalan — tán vers sem vagy. Csak
szó, idomtalan, keserű szó. — S én könnyű
vagyok! sugárzó öröm, ujongó
tánc vagyok! gyöngyöző zene, röpködő
ritmus vagyok! Darabos, keserű szó hogyan lehetnél
enyém? Szégyennel és közönnyel — mint
kényes szép asszony nézi rut kisgyermekét:
szó, lelkem dadogó szava! örömtelen érzem
az éji csendben
életért esdő mozdulásaid.

XLII.

Éjszaka van, süket és vigasztalan
sötétség. Fekszem a fulladt csendben
s fejemtől sarkamig érzem süppedő testemet.

Üres és elhasznált!
gondolom részvétlen.

Üres és elhasznált fejtől sarokig
Nehéz és elhasznált — diadalmas mozdulatait
megölte az idő. Már lejárt az idő! Izgalmas
terminusok ideje is lejárt...

Már nem szép, senki sem szereti, gyermeket
sem fog már szülni!

Üres és elhasznált!
izgalom és feltűnés nélkül fog meghalni.

Nem kár érte! oly üres és értéktelen
minek is élne tovább?

kinek is élne tovább?
Már a lázadó fájdalmak ideje is
lejárt — már süpped és bomlik
már ereszkednek rugalmas inai —
nem kár érte: hiába élt!...
Éjszaka van s én testem lelkem fölött
tartok részvétlen ítéletet.

És valamikor régen szerettem őt!
mint büszke szerelmes, becéztem őt!
Valamikor kincset és pompát éreztem fiatal
testembe zárva. Szavakat és vágyakat éreztem
testembe zárva. Tűrhetetlen vágyaimat
én át nem éltem! Égető szavaimat én
ki nem mondtam! hová lettek, hogy már semmise
sürget? hová lettem e rokkant testből?
mely pompával indult mint ünnepi hajó! Most
fejemtől sarkamig üres és elhasznált
üres és elhasznált!

... Visszanézek ... éveket számolok vissza ...
sebes évek — jaj szédülök! Látom magamat:
mint fáradt öreg ló botorkálok az uton
előre, gépies léptekkel előre!
álmosan megtörten közönnyel
előre!

És nem tudom és nem látom nem érzem!
hogy a kincs, amit hátamra kötöttek
elveszett!

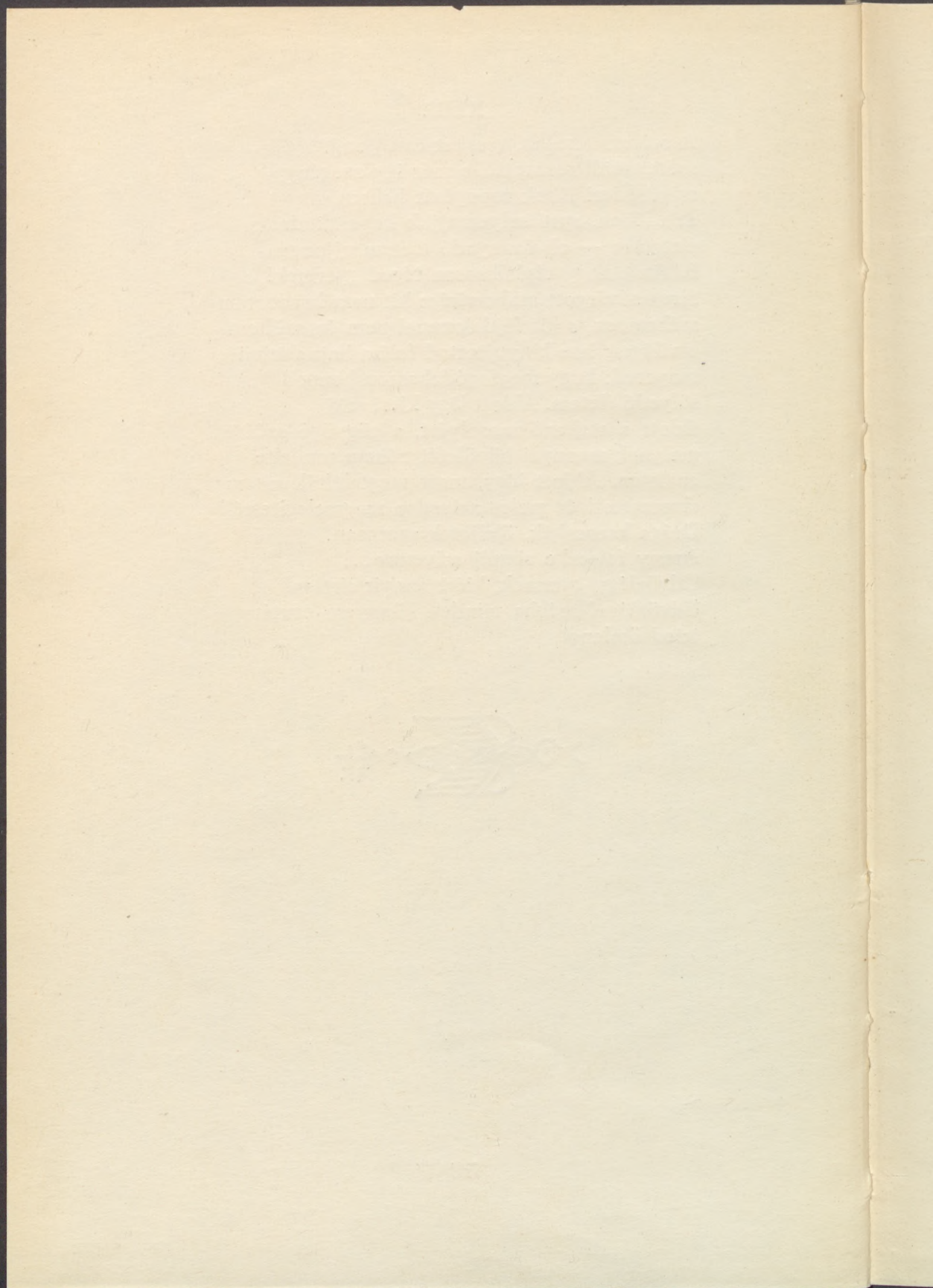
A kincs, mit célig vinni születtem elveszett.
Már régen elveszett — s mégis megyek tovább
vak izom! ok nélkül. Megyek tovább
cél nélkül. Tovább és előre
remény nélkül.

XLIII.

A szívem reszket, reszket és ujjong!
 szerelemtől reszkettél-e már így szegény
 szív? Kicsi lábak topogását hallom
 az Időben, apró selyemujjak kapaszkodnak
 életembe — oh fonnyadó életem ujjongva
 felvirul: hogy táplálhasson téged gyermek!
 Sirva sóvárgott embervirág: kit nem hordoztam
 méhembem, s kit fájdalommal nem én szültem
 e világra: ime kinyujtottad felém hajnalszinü
 tenyered: hogy megfogódzhasson benned
 sülyedő életem. Áldott légy kicsi száj
 áldott a serkenő mosolyért, a gügyögő szóért
 melynek mennyei büvöletét nékem rendelte
 az Isten. Áldott légy, mert megtaláltál engem
 elveszettet! és meleg sziveden megmelegítettél!
 Drága karocskák, öleljetek szorosán!
 Arany fejecske simulj szívemre...
 Üdvözlégy gyermek, kiért annyit sirtam!
 Üdvözlégy! mégha minden könnyem ezután
 érted ömlene!

TARTALOM-MUTATÓ

	Oldal
Hogy ver a szívem: monoton ritmusban buggyanva	7
Lárma kell nekem! Tánc, zene, lihegő ritmusok tobzódó zaja	8
Nem akarok többé féktelen őrzöngés viharverése lenni	9
Óh ti hiába beszéltek nekem!	10
Valamit elvettél tőlem Élet, óh jaj valamit elraboltál!	11
Most néma vagyok, mert elhagytam már a hangos patakokat	12
Azelőtt mindent szerettem, amit te	13
Kinyíltam csókjaid alatt	14
Miért is akarunk mindig ujat? s gyermeki	16
<i>Szabadvers a rimről</i>	17
Órangyalom — Kaosz Angyala! meddig	18
Szük csontvázba lehelt engem az Isten!	19
Óh jaj! már reggel van megint. Meztelen	20
<i>Emlékezet játéka</i>	22
<i>Betegágynál</i>	24
Kedves életem! én édes végzetem!	25
Ember, szegény ember! ki gyengeséget ettél	26
Kezemben fésű, bomlik alatta delejes	27
Ugy látlak, mint ág sohasem láthatja	30
Egyedül vagyok, s jaj tudom már: mindenki	31
Még ifju vagyok, de éretlen fonnyadok	32
<i>Halálfiái</i>	33
<i>Asszony a karosszékekben</i>	34
Ugy megraktál teleaggattál ajándék	36
Mily iszonyu tévedés lökött el édes	37
Belefáradtam már tűz mellett élni	39
Asszony vagyok, gyökértelen, magányos	40
Tudtam, hogy mindenki éhes	41
Nénike itt a domboldalon ily kora reggel	42
Májusi erdőt jártam, földszagot ittam, őrzöngve	43
Mit akar a szél, ez unalmas örült a Rendben	44
Ha élnél — karodhoz simulnék, mint	45
Háromszor lett éjszaka azóta: hogy kétméter föld	46
Itt a dráma! — szólt egy sötét alak — hirtelen	48

	Oldal
Ezer Igent és ezer Nemet töltök lelkembe	49
Kedves, ha elhuzod rólam éltető tekinteted	50
Tudod-e a lélekzetről, míg jóizzel árad	52
Valami elpattant, vijjogva és csattanva	53
A misztikus órán, mikor kedves életek	54
Elmulás: szép szó vagy, szép és szomorú	55
Anyja testében éjjel mozdul	56
Éjszaka van, süket és vigasztalan	57
A szívem reszket, reszket és ujjong!	59

